

Slutrapport för LOKala NATurvårds projektet Utveckling av Albäcksområdet

Projektledare: Cathrine Ek

Hur vi omvandlade före detta jordbruksmark till ett ännu attraktivare naturområde för både människor och djur

Projektet

Ansökan godkändes av Länsstyrelsen i Skåne och vi blev beviljade statliga LONA medel på 470 000 kronor i juni månad 2011. Det motsvarade 50 procent av den förväntade kostnaden. Projektet startade så sakteliga under hösten 2012 och pågick fram till första juli 2015 varefter det slutredovisades. Slutredovisningen är nu godkänd.

Planering och samordning med andra projekt

I samband med bygget av Hedvägens förlängning anlades en bullervall, som bekostades av vägprojektet, mot rekreativområdet. LONA pengarna till bullervall var väldigt små och fick endast användas till modulering för miljöförbättringar.

Arrendet på jordbruksmarken sades upp ett år i förväg för att möjliggöra plantering under 2014. De delar som inte har planterats eller används för stigar mm kommer även fortsättningsvis att odlas och vara en del av Albäcksområdet.

För att möjliggöra bygget av en gång och cykelbro över E6/E22 togs det fram en detaljplan (utanför vårt projekt men vi var delaktiga). Arkeologiska utgrävningar genomfördes också i och med detta. Albäcksområdet är numera detaljplanerat som Natur.

Ett annat LONA och ett EU projekt har pågått under samma period i området. Stora samordningsvinster gjordes i samband med upphandling av konsulter och anläggning av våtmarker.

Plantering

Efter mycket funderande och planerande med hjälp av en blivande landskapsarkitekt mätte vi in cirka 12 ha åkermark i direkt anslutning till rekreativområdet och beställde 27 000 plantor. Vi valde följande arter; bok, avenbok, björk, ek, hassel, fågelbär, lind, al, tall och lönn. Planteringsplaneraren som varit med från början visstidsanställdes och han blev även arbetsledare för de 6 planterare som skulle utföra arbetet. Planterarna var tidigare långtidsarbetslösa men fick i och med vårt projekt arbete i fem veckor och vår förvaltning deltog i "Kraftsamling – ge en timme". Några av dem fick sedan ytterligare anställning hos oss några veckor och på kommunens parkavdelning resten av säsongen. Dessa personer gjorde ett fantastiskt arbete som grävde manuellt med spadar alla dessa planteringsgropar i på sina ställen mycket styv lera.

En dag hade vi besök av en skolklass som fick hjälpa till att plantera. Några dagar innan träffade vi dem på deras skola och pratade om betydelsen av träd och natur.

I området finns tre råddjur, ett antal harar och eventuellt kaniner. För att trädplantorna skulle få vara ifred var vi tvungna att stängsla in planteringarna med högt viltstängsel. Stängslet utgör en betydande del av själva planteringskostnaden. Det kommer att behöva vara kvar i drygt 10 år.

Våren 2014 var torr, ogräset växte mycket högt och oron var enormt stor för hur plantorna skulle klara sig. Det gick bra! Nästan alla överlevde.

Eftersom våtmarken utgick ur projektet fick vi (efter kontakter med Lst) pengar "över" till att förstärka planteringarna med olika slags buskar. Vid sandbiotoperna har vi planterat olika sorters salix, rosor, slån och hägg. Binas behov av blommande växter bestämde artvalet. Plantering och stängsling genomfördes i början av april 2015.

Våtmarker och beteshagar

En damm projekterades och byggdes 2014, tillstånd söktes liksom LBU stöd. I projektansökan hade vi utlovat att gräva en våtmark på 300-500 m². Det visade sig att LBU våtmarksstöd var så generösa att det var bättre att anlägga våtmarken med de pengarna i stället för att belasta LONA projektet. I skogskanten mellan gamla skogen och den nyplanterade har vi byggt en fantastiskt fin våtmark på 0,26 ha utan LONA pengar. Vi har satt upp fårstängsel runt dammen och får kommer att hjälpa oss med skötseln framöver. Fyra stycken stättor ökar tillgängligheten och två bänkar och ett picknick bord gör utflyktens fikastund mer bekväm.

Sandbiotop och bullervall

Under rubriken modulering av bullervall skapade vi en sandbiotop norr om området i bullervallen mot nya vägen. Byggstart i mitten av mars 2014

Vi grävde ur hästskoformade inbuktningar i vallen på fyra ställen. Detta för att skapa lite lä. I ett intilliggande naturreservat (Maglarps sandtag) gräver kommunen en ny rasbrant till backsvalor varje år. Sanden flyttas därifrån för att sedan fylla urgröpningarna i bullervallen. Detta har vi gjort två gånger under två år. De blev långtifrån fyllda och vi kommer att kunna använda och förbättra denna sandbiotop under många år framöver. En grävmaskin har "knuffat upp" sanden så att den ligger från toppen av vallen och ner i gropen under. Insektsforskare som följer vad vi gör är mycket glada för vår insats. Vi har skapat en ny sandbiotop i soligt sydläge. Det ska bli spännande att följa utvecklingen och se om vi lyckas etablera några av de rara bina som finns i Maglarps sandtag även här.

Stigar

Drygt 3 km stigar har klippts fram i gräset runt de planterade ytorna och fungerar bra. Dagligen syns joggare och hundflanörer i området. När skogsplanteringen klarar sig från angrepp från rådjur och harar om ca 10 år kommer stängslet att rivas och nya stigar anläggas bland träden. Antagligen väljer man då att ta bort vissa delar av gräsgångarna men behålla och förbättra andra. Utöver de stigar som klipps fram anlade vi en fin "riktig" stig på ca 200 m som är belagd med grus.

Folder och skyltar

Under våren 2015 tog vi också tag i arbetet med att ta fram en folder. Vi valde formatet 16-sidig folder i altavvikning och har tryckt upp den i 2000 ex. Fem olika skyltar är också tillverkade i följande format; 2325 x 1125 mm, 1070 x 775 mm samt tre stycken 950 x 950 mm.

Ekonomisk rapport Utveckling av Albäcksområdet, LONA.

Totalt: 909 313 kr varav bidrag från Länsstyrelsen med 454 656 kr.

En årlig skötselkostnad tillkommer från och med nu.

Cathrine Ek
Projektledare

BILDER

